

آزار و اذیت زنان درویش گنابادی توسط پزشکان زندان شهری

عفو بین الملل امروز با انتشار اطلاعیه‌ای اعلام کرد پزشکان زندان شهری (معروف به قرچک) زندانیان عقیدتی زن از اقلیت درویش گنابادی را مورد آزار و خشونت کلامی از جمله توهین‌های جنسی قرار داده‌اند و آنها را از دریافت خدمات و مراقبت‌های مناسب درمانی محروم کرده‌اند.

اطلاعاتی که به عفو بین الملل رسیده نشان می‌دهد که در زندان شهری که پیش‌تر یک مرغ‌داری بوده است، برخی پزشکان مرتباً ناراحتی‌ها و بیماری‌های زنان را تظاهر خوانده و از تجویز به موقع دارو و انجام آزمایش‌های تشخیصی لازم قصور کرده‌اند. آن‌ها همچنین اطمینان حاصل نکرده‌اند که تجهیزات پزشکی در بهداری زندان درست عمل می‌کنند و سلامت بیماران را به خطر نمی‌اندازند.

فیلیپ لوتر مدیر تحقیقات بخش خاورمیانه و شمال آفریقا عفو بین الملل گفت: «ممانعت عامدانه از درمان پزشکی زندانیان عملی غیرقانونی، بی‌رحمانه و غیرانسانی است و می‌تواند مصداق شکنجه هم باشد. این زنان زندانی از جامعه درویش گنابادی اصلاً نباید در زندان باشند. این محکوم است که مقامات به جای آزاد کردن این زنان، به دنبال ارباب و زجر دادن بیشتر آن‌ها هستند.»

فیلیپ لوتر افزود: «مقامات ایرانی باید تضمین کنند که همه زندانیان مراقبت‌های پزشکی لازم را دریافت می‌کنند و با آن‌ها به طور محترمانه و مناسب با کرامت انسانی رفتار می‌شود. هر کدام از پرسنل زندان که مظنون به آزار و اذیت و یا ممانعت از درمان پزشکی زندانیان باشند، باید مطابق استانداردهای بین‌المللی مورد تحقیق و تعقیب قضایی قرار بگیرند.»

دست کم ۱۰ زن از جامعه درویش گنابادی از اسفند ماه گذشته در شرایط غیرانسانی زندان شهری ری در بازداشت به سر می‌برند. آن‌ها به خاطر شرکت مسالمت‌آمیز در تجمعی در تهران که پس از استفاده نیروهای امنیتی از ضرب و شتم، سلاح گرم، ماشین‌های آب‌پاش و گاز اشک‌آور برای پراکنده کردن جمعیت به خشونت کشانده شد، بازداشت شدند.

در اثر رفتارهای خشونت‌آمیز نیروهای انتظامی و امنیتی، این زنان دچار انواع مشکلات از جمله آسیب از ناحیه سر، شکستگی دست و خونریزی واژینال شدند. برخی از این زنان همچنین دچار بیماری‌های مزمنی همچون آسم، دیابت و فشار خون بالا هستند و خدمات درمانی مناسب دریافت نکرده‌اند.

بر اساس گزارش‌های دریافتی عفو بین الملل، پزشکان زندان زنان درویش گنابادی را مورد سوال به سبک بازجویی قرار داده و به عقاید و باورهای آنها توهین کرده‌اند. بر اساس اطلاعات عفو بین الملل، پزشکان همچنین با سوء استفاده از تابوهای فرهنگی پیرامون مسائل جنسی دست به آزار و تحقیر زنان زده و حریم خصوصی آن‌ها را با سوال‌هایی نظیر این‌که آیا آن‌ها «دوست پسر» دارند یا «با مردان مختلف خوابیده‌اند» مورد تعرض قرار داده‌اند.

به گفته منابع عفو بین الملل، در مواقعی، دکترها و پرستاران به وضعیت زنانی که به مراقبت‌های اورژانسی در ساعات دیروقت و نیمه شب نیاز داشته‌اند رسیدگی نکرده و آن‌ها را به روز بعد موکول کرده‌اند و حتی زنان بیمار را به خاطر مختل کردن خواب پزشک کشیک مورد شماتت با صدای بلند قرار داده‌اند.

نگرانی‌هایی نیز نسبت به کیفیت و مطمئن بودن تجهیزات پزشکی در بهداری زندان وجود دارد و این موضوع مطرح شده که در سه ماه گذشته، دستگاه‌های اندازه‌گیری فشار خون دائما سطح فشار خون را نرمال نشان داده‌اند در حالی که برخی زندانی‌ها دچار علائم فشار خون بالا نظیر سردرد، مشکلات بینایی، درد در قفسه سینه، تنگی نفس و ضربان نامنظم قلب بوده‌اند. فشار خون بالا افراد را در معرض خطر سکته و بیماری قلبی قرار می‌دهد.

زندانیان در مورد فقدان ویلچر و برانکارد برای انتقال بیمار از بند به بهداری نیز شکایت کرده‌اند و گفته‌اند این وضعیت منجر به حمل زندانی بیمار به کمک دیگر زندانیان و افتادن بیمار و حوادث دیگر شده است.

مدیر تحقیقات بخش خاورمیانه و شمال آفریقای عفو بین‌الملل گفت: «دسترسی به مراقبت‌های پزشکی حقی است که در قوانین بین‌المللی و قوانین ایران تعریف شده است. جامعه بین‌المللی، از جمله اتحادیه اروپا، باید فوراً از مقامات ایران بخواهند که به کارشناسان ویژه سازمان ملل اجازه ورود داده و بگذارند به طور اعلام نشده از زندان شهر ری بازرسی و با زندانیان به شکل خصوصی مصاحبه انجام دهند.»

گزارش‌های نگران‌کننده‌ای وجود دارد که در یک اقدام غیرقانونی دیگر برای آزار و تحقیر زنان درویش، مسئولین به آنها دستور داده‌اند که برای دسترسی به تلفن برای تماس با خانواده و استفاده از چند ساعت هواخوری علف‌های هرز حیاط زندان را با دست بکنند.

زندان شهر ری سابقاً یک مرغداری بوده و در آنجا صدها زن محکوم به جرایم خشن، در شرایطی اسفناک که با مجموعه قواعد حداقل استاندارد در رفتار با زندانیان (قواعد نسلون ماندلا) شدیداً فاصله دارد، نگهداری می‌شوند. شکایات رایج عبارتند از عدم وجود سیستم مناسب تهویه، کثیف و کم بودن تعداد سرویس‌های بهداشتی، زمین‌های آلوده به لکه‌های ادرار، شیوع بیماری‌های مسری، غذاهای با کیفیت پایین و گاه مملو از سنگریزه و آب شور.

اطلاعات تکمیلی

اسامی زنان درویش گنابادی که در زندان به سر می‌برند عبارتند از: شکوفه یداله‌ی، سپیده مرادی، مریم فریسانی، نازیلا نوری، سیما انتصاری، شیما انتصاری، مریم باراکوهی، الهام احمدی و آویشا جلال‌الدین. یک زن دیگر با نام شهناز کیان اصل که از مشکلات شدید سلامتی از جمله فشار خون بالا، درد معده و دیابت رنج می‌برد، روز دوم خرداد پس از سه ماه عدم دسترسی به مراقبت‌های پزشکی آزاد شد.

در هفته‌های اخیر زنان درویش گنابادی به دادسرای دادگاه انقلاب منتقل شده و به طور رسمی به جرایم امنیتی بی‌اساسی همچون «اجتماع و تبانی علیه امنیت ملی»، «اخلال در نظم عمومی» و «تبلیغ علیه نظام» متهم شده‌اند. وکلای آن‌ها اجازه حضور در جلسات تفهیم اتهام را نداشته و از ملاقات با موکلشان پیش از آغاز جلسه هم منع شده‌اند.

زنان درویش گفته‌اند که آن‌ها به تبعید به زندان‌های دور افتاده تهدید شده‌اند.

عفو بین‌الملل پیش‌تر هم از مقامات ایرانی خواسته بود که زنان درویش گنابادی را که در زندان شهر ری نگهداری می‌شوند فوراً و بدون قید و شرط آزاد کنند، چرا که آن‌ها صرفاً به خاطر فعالیت‌های مسالمت‌آمیز در چارچوب استفاده از حق آزادی بیان و حق آزادی گردهمایی و تجمع مسالمت‌آمیز بازداشت شده‌اند.